

Nærings- og handelsdepartementet
PB 8014 Dep
0030 OSLO

Oslo, 09.05.2006

Vår ref.
STGJ/5422

Deres ref.
200601742-1/TAJ/SMS

Høring – Europakommisjonens reviderte forslag til rammedirektiv for tjenester

Vi viser til mottatt høringsbrev datert 10. april 2006.

Arbeidsgiverforeningen NAVO er generelt positiv til et mer åpent europeisk marked. Etablering av et rammedirektiv for tjenester er derfor et skritt i riktig retning mot en friere konkurranse i tjenestemarkedet enn det vi har i dag.

Tjenestemarkedet er viktig for Norge og norsk økonomi. Spesielt for et land som Norge er derfor rammedirektivet av stor betydning for norske bedrifter og tjenesteprodusenter.

For EU er direktivet viktig for å nå målet i Lisboa-strategien. Tjenestesektoren står for 2/3 av verdiskapingen i EØS landene, 90 prosent av netto jobbskaping, men under 20 prosent av totalhandelen mellom EØS landene. Tiltross for at tjenestehandel er en del av de fire friheter i det indre marked er det derfor mye som tyder på at tjenestehandel i praksis er omfattet av betydelige handelshindre.

Europakommisjonens reviderte forslag til rammedirektiv for tjenester er betydelig omarbeidet etter Europaparlamentets første behandling og den politiske prosess som har vært i EUs organer og medlemsstatene.

Anvendelsesområdet for direktivet er sterkt begrenset da store tjenesteområder er unntatt. Tjenester av allmenn interesse reguleres ikke av direktivet, kun konkurranseutsatte tjenester. En ytterligere begrensning er at alle eksisterende og fremtidige direktiv for avgrensede tjenesteområder vil ha rang foran tjenstedirektivet m.h.t. fortolkning. Det er derfor viktig å følge utviklingen nøye slik at man unngår at den delen av tjenestemarkedet som åpnes for en friere konkurranse ytterligere snevres inn.

Det kan være riktig etter noen år å evaluere virkningen av direktivet og foreta eventuelle tilpasninger, herunder en eventuell utvidelse av anvendingsområdet. Utstasjonerte arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår er regulert gjennom utstasjoneringsdirektivet. Det vil være naturlig også å evaluere virkningen av dette målt mot ønsket om en større grad av fri konkurranse i tjenestemarkedet.

Direktivet har hatt som målsetting å forenkle prosedyrer og formaliteter mest mulig ved etablering av tjenester over landegrensene. Dette er positivt, men må ikke gå på bekostning av de enkelte lands behov for nødvendig kontroll og tilsyn innenfor områder som beskatning, HMS osv. Det er også positivt at landene innen EØS området i større grad samarbeider om elektroniske og administrative rutiner slik det er lagt opp til i kommisjonenes forslag.

Med hensyn til direktivets utforming vil NAVO spesielt fremheve behovet for klare omfangsbestemmelser og at direktivet utformes slik at det blir lett å forstå, tolke og praktisere.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen NAVO

Lars Haukaas
Administrerende direktør